DOE-AGENDA
2021-2024

0 1 2 3 4 5

KWETSBARE JONGE INWONERS EN OUDERS VOELEN ZICH ONDERSTEUND BIJ OPGROEIEN EN OPVOEDEN.

(ONDERDEEL VAN DE OPGAVE GOED OPGROEIEN)

DENK MEE! PRAAT MEE! DOE MEE!

SAMENLEVEN?

*) -9 MAAND TOT 23 JAAR

BIJLAGE 1
LIJST MET INSPANNINGEN PER DOEL
WAT GAAN WE DOEN?

Maatschappelijk effect	**Kwetsbare jonge inwoners en ouders voelen zich ondersteund bij opvoeden en opgroeien**
Doel	**Doel 1 Professionals signaleren (dreigende) problemen preventief en we zijn zichtbaar aanwezig op plaatsen waar ouders en jonge inwoners zijn**
Draagt bij aan indicatoren	**Jonge inwoners en ouders in kwetsbare situaties worden gezien en ondersteund (regisseren)** **Jonge inwoners met psychosociale of andere problemen en hun ouders weten de weg en voelen zich ondersteund (regisseren)** **Scheidingen verlopen met minimale schade voor jonge inwoners (stimuleren)**

In de hieronder weergegeven lijst met inspanningen verwijzen we een aantal keren naar uitvoerende partijen via het woord “we”.
Uitvoerende partijen zijn partijen die hebben aangegeven mee te willen denken of mee te willen uitvoeren.

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Welke partij is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel/structureel)	Planning
1. Campagne: Maak je je zorgen over iemand in je omgeving: wat kun je doen?	Ouders, leerkrachten, een buurman of buurvrouw. Iedereen maakt zich wel eens zorgen over iemand in de omgeving. Over een opvoedingssituatie, over psychische vraagstukken, ernstige eenzaamheid of financiële problemen. Mensen weten vaak niet wat ze met deze signalen moeten doen of twijfelen of zij zich met de situatie moeten bemoeien. Maar hier liggen mooie kansen om problemen in een vroeg stadium bespreekbaar te maken en erger te voorkomen. We starten een campagne waarin we inwoners bewust maken en informeren wat zij in zo’n situatie kunnen doen. Hoe zij signalen bespreekbaar kunnen maken met de persoon in kwestie. En als dat niet lukt, waar zij hun zorgen dan kunnen melden. Denk aan de huisarts, het gebiedsteam of Veilig Thuis. Alle ketenpartners kunnen helpen om dit bekend te maken. We sluiten zo goed mogelijk aan bij de landelijke campagnes. We maken samenwerkingsafspraken met verenigingen. Communicatie-aspecten van de diverse doe-agenda’s pakken we in samenhang op. De campagne richt zich op signalen bij jonge inwoners van alle leeftijden.	Nieuw	Gemeente, gebiedsteam. We We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners.	Extern bureau (communicatie plan)	Nee	Incidentele kosten voor opzetten informatie en communicatie-plan: uit budget Communicatie Sociaal Domein of Budget uitvoering Visie Samenleven. Structurele kosten (bijhouden, PR): bijdragen van betrokkenen + bijdragen vanuit lopende budgetten opgave goed opgroeien (inschatting totaal € 7.500,- per jaar) voor inspanningen 1, 2 en 17).	Start 2021 met voor-bereidingen, begin 2022 campagne

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Welke partij is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel/structureel)	Planning
2. Het hulpaanbod inzichtelijk op één plek. Alle ketenpartners zorgen er samen voor dat jonge inwoners en ouders nog beter de weg kunnen vinden.	We zetten (met name voor de ketenpartners) op een rij welk hulpaanbod beschikbaar is voor ouders en kinderen (van alle leeftijden) zodat zij deze informatie aan ouders kunnen geven en deze informatie actief verspreiden. Bijvoorbeeld hulpaanbod op het gebied van scheiding of bij psychosociale problematiek. Ook maken we beter bekend waar jongeren zelf terecht kunnen. Denk aan de kindertelefoon of de chatfunctie bij de GGD. Via een slim communicatieplan zorgen we dat de informatie makkelijk vindbaar is. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid om aandacht te hebben voor ouders en kinderen die de weg niet kunnen vinden en ze hierbij te begeleiden. We werken aan een website over het gebiedsteam die ondersteunend is aan ouders en jonge inwoners. Communicatie-aspecten van de diverse doe-agenda's pakken we in samenhang op.	Deels bestaand, deels nieuw	Gemeente, gebiedsteam. We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners.	Gebieds-team	Nee	Zie opmerking bij inspanning 1.	Start 2021 communi-catieplan en hulpaanbod in kaart brengen, 2022 uitzetten bij aanbieders
3. Samenwer kings-afspraken om elk kind te spreken waarover we zorgelijke signalen ontvangen.	Vroegsignalering van problemen bij jonge inwoners is belangrijk om deze problemen aan te kunnen pakken en om ergere problemen te voorkomen. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid om aandacht te hebben voor ouders en kinderen bij zorgelijke signalen. We willen dat de professional snel in gesprek gaat met de jeugdige waarvan we zorgelijke signalen ontvangen, om te kijken naar welke hulp nodig is. Dit is bijvoorbeeld bij consultatiebureaus, op scholen, bij jongerenwerkers, bij buurtsportcoaches. Er wordt van de professional een adequate en snelle reactie vereist na het signaleren van problematiek bij de jonge inwoner. We vragen professionals om extra aandacht te hebben voor hoe je de gesprekken met jonge inwoners het beste kunt aanpakken. We maken	Bestaand	Gemeente, gebiedsteam. We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners.	Gemeente	Ja	Geen extra middelen, elke organisatie moet hier zelf in investeren	2021 voor-bereidingen, 2022 uitvoering

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Welke partij is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel/structureel)	Planning
	een samenwerkingsovereenkomst met ketenpartners.						
4. Gebiedsteam zichtbaar en laagdrempelig beschikbaar op plekken waar ouders en jonge inwoners zijn.	We willen daar zijn waar ouders en jonge inwoners ook zijn. Het gebiedsteam is al aanwezig bij alle huisartspraktijken. Daarnaast loopt nu een pilot met de gebiedsteammedewerker op vier scholen. Doel is op die manier de drempel te verlagen voor jonge inwoners en ouders om hulp te vragen. Verder wordt het gebiedsteam nog meer een bekend gezicht waar ze gemakkelijk advies en informatie kunnen inwinnen. De eerste resultaten van de pilot gebiedsteam in de school zijn erg positief en als dat zo blijft gaan we de inzet van de gebiedsteammedewerker op de school uitbreiden naar andere scholen, te beginnen met de scholen waar de meeste jeugdhulpvragen vandaan komen.	Deels bestaand, deels nieuw	Gebiedsteam, scholen**.**	Gebieds-team	Nee	Kosteninschatting: structureel € 20.000, - per jaar (2 extra scholen, 4 scholen worden al uit ambitiefonds betaald = € 33.600,- voor 1 jaar). We onderzoeken of de scholen hier aan mee kunnen betalen.	Medio 2021 mits financiering rond is
5. Opnieuw starten buurt-netwerken in kwetsbare dorpen/ buurten	Het buurtnetwerk jeugdhulpverlening is er om kinderen met problemen vroegtijdig te helpen. Het is een overleg van alle organisaties in het dorp die met kinderen te maken hebben, zoals scholen, gezondheidszorg, politie, maatschappelijk werk etc. De bedoeling is de drie oude buurtnetwerken weer nieuw leven in te blazen. Een in Oosterwolde, een in Haulerwijk en een in Appelscha. Kinderen waar zorgen over zijn worden besproken (met toestemming van de ouders, en anders anoniem) en de aanwezigen maken afspraken over de aanpak.	Nieuw maar is al eerder gedaan	We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners.	Scala - Maatschappelijk werk en jongeren werk	Ja	Ter bespreking in raamovereen-komst met Scala	2022 voor-bereidingen, 2023 uitvoering

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Welke partij is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel/structureel)	Planning
	Daarnaast geven de deelnemende professionals elkaar onderling tips en adviezen, waar ze in het eigen werk hun voordeel mee kunnen doen. We kijken goed naar relaties met bestaande overleggen zoals J-Oost en wijkgericht werken.						
6. Verbetering signalerings instrumenten om problemen bij kinderen tijdig te ontdekken	Het gebruik van goede signaleringsinstrumenten zoals een goede vragenlijst kan de signalering van psychosociale problemen aanzienlijk verbeteren. Bij consultatiebureaus, op de basisscholen en in het tweede jaar van het Voortgezet onderwijs zien jonge inwoners een medewerker van de GGD. Door te controleren of de signaleringsinstrumenten die nu beschikbaar zijn bij gezondheidschecks op deze plekken voldoende zijn gericht op trauma, hechtingsproblematiek, depressie en problematiek bij scheiding, kunnen meer jonge inwoners eerder in beeld komen. Vooral bij deze onderwerpen is het zaak dat dit snel word gesignaleerd, zodat vroegtijdig hulp wordt ingezet. Een instrument kan niet het klinisch oordeel vervangen van de professional, maar het gebruik van deze instrumenten is een onderdeel van het totale proces van signaleren. Naast het gebruik van instrumenten blijft de professionele inschatting van grote waarde en is een adequate en snelle reactie vereist na het signaleren van de problematiek.	Bestaand/ deels nieuw	JGZ, gemeente	JGZ	Ja	In overleg met GGD over de mogelijkheden dit uit het JGZ budget te bekostigen	Bestaand is lopend, 2021 voorbereiding en nieuwe aanscherping, 2022 uitvoering

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Welke partij is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel/structureel)	Planning
7. Pilot met een app om relatieproblemen van ouders en complexe te voorkomen.	We willen inzetten op een app (OudersInc) voor ouders in de tropenjaren die zich richt op het versterken van gezinnen en ouderrelatieproblemen. Dit ter preventie van complexe scheidingen. Het is een e-healthmodule die in samenwerking met de Vrije Universiteit Amsterdam, de NVRG en Organiq is ontwikkeld en die de ouders de tools geeft om relatieproblemen vanaf de bank te voorkomen. De online e-healthcursus geeft (naast een signalerende functie voor de hulpverlening) voorlichting, helpt ouders de communicatie te verbeteren en biedt een stevige basis voor een gezonde ouderrelatie en gezinsleven. De systemische e-health-inspanning bestaat uit onderdelen van de evidence-based-methodiek 'Cognitieve Gedrags Therapie Voor Stellen'.	Nieuw	Gemeente. We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners.	GGD/ Gemeente	N.v.t.	We onderzoeken of financiering of co-financiering bij FFB mogelijk is, structureel € 3.250, - (€ 65, - per koppel)	2021 mits de financiering rond is
8. Preventieve acties om scheidings problematiek te voorkomen in Fries verband.	Echtscheiding is een ingrijpende gebeurtenis voor kinderen. Door aan te sluiten bij het programma Foar Fryske Bern- actielijn "Scheiden zonder Schade" en actielijn 'Kind in beeld bij echtscheiding'- werken we preventief aan het voorkomen van problematiek bij scheiding. We zetten in op het eerder in beeld krijgen van kinderen in een scheidingssituatie en waar nodig, het bieden van snelle en passende hulp. Aan het kind en de ouder(s). Dit zodat kinderen zo min mogelijk last hebben van de scheiding. Dit vraagt vakmanschap van professionals. We doen mee met het buddyproject waarbij jonge inwoners een maatje krijgen met wie ze over problemen rondom scheiding kunnen spreken. We maken gebruik van de scholing en cursussen op het gebied van scheiding. We doen mee met het online platform voor ouders, jonge inwoners en professionals die een online vindplaats is	Deels bestaand, deels nieuw	Gemeente, FFB. We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners.	Gemeente /FFB	N.v.t.	structureel € 10.000, - inschatting, we vragen ook co-financiering bij FFB	2021 voor-bereidingen en 2021/2022 uitvoering mits financiering rond is

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Welke partij is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel/structureel)	Planning
	voor vragen op het gebied van scheiding. Op dit online platform is informatie gebundeld en beschikbaar, is het aanbod op het gebied van scheiding overzichtelijk en is verwijzing naar hulp mogelijk.						
9. Begeleiding aan jonge inwoners en ouders na scheiding	Begeleide Omgangsregeling (BOR) helpt ouders na een echtscheiding. Ook bij spanningen. De BOR helpt gescheiden ouders te komen tot hanteerbare afspraken over een omgangsregeling tussen kind en uitwonende ouder. Het kind behoudt op die manier contact met beide ouders. Scala biedt ook individuele begeleiding aan voor jonge inwoners na een scheiding.	Bestaand	Humanitas, Scala	Humanitas, Scala	N.v.t.	Bestaande middelen € 3.342,- uit post 64321 algemene voorziening jeugd	Lopend
10. Actieplan Geweld hoort nergens thuis	Door aan te sluiten bij het actieplan “Geweld hoort nergens Thuis” geven we een impuls aan de aanpak van deze problematiek. De actielijnen zijn gericht op het eerder en beter in beeld te hebben van geweld, duurzaamheid herstel van veiligheid in de gezinnen en er is speciale aandacht voor specifieke doelgroepen zoals bijvoorbeeld problematiek op het gebied van sexting en grooming, personen met een beperking en kinderen in kwetsbare opvoedsituaties. Daar waar veiligheid van kinderen een rol speelt, zijn veiligheidspartners als ‘Veilig Thuis’ betrokken. Veilig Thuis is er voor advies en ondersteuning en het melden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Naast de inzet op dit programma draaien we ook een pilot MDA++. Het MDA++ is een samenwerkings-verband voor intensieve gezinshulp en integrale aanpak van ernstig, acuut en langdurig huiselijk geweld, seksueel geweld en kindermishandeling. Het MDA++ werkt samen met een groot aantal	Bestaand	Veilig Thuis, OWO-gemeenten, gemeente	Veilig Thuis, Gemeente Weststellingwerf en Ooststellingwerf	N.v.t.	Bestaande middelen Veilig Thuis € 260.000,- post 64910 Veiligheid, jeugdrecl. en opv. jeugd,extra uren gemeente	Lopend

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Welke partij is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel/structureel)	Planning
	organisaties samen om de vicieuze cirkel van geweld te doorbreken en het aantal slachtoffers te verminderen. We zetten in op extra aandacht voor het signaleren van geweld tijdens de week van de kindermishandeling.						
11. Preventie programma's om middelen gebruik te voorkomen	Om jongeren veilig op te laten groeien in Ooststellingwerf zet Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) een outreachend jongerenwerker en preventiemedewerker in Ooststellingwerf. Deze werkt samen met ketenpartners om de middelenproblematiek onder de jongeren terug te dringen dan wel te voorkomen. Naast de activiteiten binnen en buiten de muren van een 'honk' geven de jongerenwerkers op alle basisscholen in groep 7/8 en in de eerste en tweede klassen van CSG Liudger Waskemeer preventielessen over de gevaren van alcohol en roken/blowen. Stichting Voorkom! doet dit in de eerste en tweede klassen van het Stellingwerf College. Naast de voorlichting die de jongerenwerkers op de scholen geven zijn zij op deze manier ook zichtbaar op de scholen aanwezig. Nuchtere Fries is een platform waarin verschillende partijen samenwerken aan het verminderen van de problematiek rondom jeugd, alcohol en drugs. Door de GGD worden verschillende programma's voor jongeren aangeboden over onderwerpen uit hun eigen belevingswereld, bijvoorbeeld stoppen met roken. De GGD voert elke 3 a 4 jaar de Gezondheidsmonitoren voor de jeugd uit.	Bestaand	VNN, politie, jongerenwerk, scholen, Stichting Voorkom, horecabond, GGD. Platform Nuchtere Fries	VNN, jongerenwerkers Scala, Stichting Voorkom!, GGD	N.v.t.	Bestaande middelen, preventielessen Scala basisonderwijs € 8.000, - raamovereen-komst Scala, preventielessen overige veiligheidsgelden	lopend

Maatschappelijk effect	**Kwetsbare jonge inwoners en ouders voelen zich ondersteund bij opvoeden en opgroeien**
Doel	**Doel 2 We sluiten aan bij kwetsbare gezinnen en hun omgeving en zijn vindbaar voor hen.**
Draagt bij aan indicatoren	**Jonge inwoners met psychosociale of andere problemen en hun ouders weten de weg en voelen zich ondersteund (regisseren)** **Jonge inwoners en ouders in kwetsbare situaties worden gezien en ondersteund (regisseren)** **Scheidingen verlopen met minimale schade voor jonge inwoners (stimuleren)**

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
12. Pilot Gebiedsteam op VVE-locaties van de Peuterspeel zalen	Door gebiedsteammedewerkers in een eerder stadium (in de leeftijd vanaf 2 jaar) te betrekken bij het systeem (het gezin) is er in een vroeg stadium zicht op eventuele problematiek in het gezin. Als problematiek wordt gesignaleerd kan snel en preventief hulp worden ingezet. Het gebiedsteam werkt hierbij samen met de Jeugd Gezondheidszorg (JGZ). De pedagogisch medewerkers van de Peuterspeelzalen kunnen zich volledig blijven richten op de ontwikkeling van het jonge kind. De gebiedsteammedewerker 'groeit mee' met het gezin. Wanneer het kind naar de basisschool gaat blijven zij contactpersoon voor het kind, de ouders, de school en de JGZ.	Nieuw	Gebiedsteam. We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners. De aanbieders die zich i.i.g. al hebben opgegeven zijn: Scala, Voor Dag en Dou.	Gebiedsteam	Nee	Kosteninschatting: structureel € 33.600 (4 uur per week is € 8.400 voor één jaar, voor vier kinderopvang-locaties is dat 4 x € 8.400 = € 33.600,-). We kijken of dit onder vroegsignalering kan.	2022 afh. van beschikbaar-heid budget

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
13. Regulier aanbod van ondersteuning aan jonge inwoners en gezinnen door het gebiedsteam	Jeugdwerkers zijn gebiedsteammedewerkers met een specialisatie in problematiek bij jonge inwoners en ouders. Door deze specialisatie kunnen zij ouders en jonge inwoners (van alle leeftijden) goed ondersteunen bij hulpvragen. Een telefonisch spreekuur maakt het gemakkelijk voor ouders en jonge inwoners om hun vragen te kunnen stellen. Ook zijn we al aanwezig op de vindplaatsen. Zo nodig regelt het gebiedsteam hulp bij een jeugdhulpaanbieder (zie 14).	Bestaand	Gebiedsteam	Gebiedsteam	Ja	Bestaande middelen budget gebiedsteam	Loopt
14. Jeugdhulp aanbod	We kopen diverse soorten jeugdhulp in waar jonge inwoners (van alle leeftijden) met een hulpvraag en hun ouders gebruik van kunnen maken. Dit liefst zo dicht mogelijk bij de omgeving van de jeugdige. Inkoop gaat via Sociaal Domein Friesland.	Bestaand	Sociaal Domein Friesland, gemeente	Sociaal Domein Friesland, gemeente	N.v.t.	Bestaande middelen € 6.138.000 posten 6462, 6481,64910	Loopt
15. Aansluiting 18- / 18+	Het gebiedsteam kijkt hoe de aansluiting 18- / 18+ nog beter kan. Het gaat hier om de overgang van hulp of ondersteuning van een jongere die op het 18e levensjaar nog steeds een hulp- of ondersteuningsvraag heeft. Waar mogelijk en nodig wordt de hulp voor de jeugdige van 18+ gecontinueerd tot 23 jaar.	Nieuw	Gebiedsteam	Gebiedsteam	Ja	Nvt	2021
16. Onafhankelijke cliënt-ondersteuning	Een cliëntondersteuner helpt en denkt met ouders en jonge inwoners mee over zorg en ondersteuning van ouders en jonge inwoners. De cliëntondersteuner kent het zorgaanbod in de buurt en kan bijvoorbeeld aanwezig zijn bij een gesprek met het gebiedsteam. De cliëntondersteuner betrekt het netwerk van de ouder of jeugdige bij het zoeken naar oplossingen.	Bestaand	MEE, gebiedsteam	MEE	Ja	Bestaande middelen budget gebiedsteam	Loopt
17. Continu cliënttevredenheids-onderzoek	We monitoren continue de tevredenheid van inwoners die gebruik maken van hulp en ondersteuning op het terrein van jeugd. Hier komen verbeterpunten uit, waardoor we voortdurend werken aan verbetering van de hulp en ondersteuning.	Bestaand	Gemeente, gebiedsteam	Gemeente	Ja	Bestaande middelen budget gebiedsteam	Loopt

Maatschappelijk effect	**Kwetsbare jonge inwoners en ouders voelen zich ondersteund bij opvoeden en opgroeien**
Doel	**Doel 3 We bieden een integraal en laagdrempelig aanbod van opvoedingsondersteuning en laagdrempelige activiteiten voor kinderen en jongeren in kwetsbare buurten.**
Draagt bij aan indicatoren	**Jonge inwoners en ouders in kwetsbare situaties worden gezien en ondersteund (regisseren)** **Jonge inwoners met psychosociale of andere problemen en hun ouders weten de weg en voelen zich ondersteund (regisseren)**

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
18. 'Opvoedwijzer'.	**We versterken de zelfredzaamheid van ouders (met jonge inwoners in alle leeftijdscategorieën) door middel van een 'Opvoedwijzer' waarin staat waar je terecht kunt met opvoedvragen. We zorgen dat deze breed bekend is.** Ouders met vragen over de opvoeding wachten er soms lang mee om hulp te zoeken. Er zijn op dit moment vele 'loketten' waar zij terecht kunnen. Dit is echter niet altijd bekend en soms is de hulp niet laagdrempelig genoeg. Er is onder meer behoefte aan een (digitaal/telefonisch) punt waar je anoniem je opvoedvraag kunt voorleggen en tips kunt krijgen. Er is lokaal, regionaal en nationaal al heel veel. Dit zetten we overzichtelijk op een rij in een soort online 'Opvoedwijzer'. Via een slim communicatieplan zorgen we dat we deze opvoedwijzer bij alle ouders op voor hen logische plekken doorlopend tegenkomen (op school, in de kleedkamer van het zwembad, bij de nieuwsbrief van het voortgezet onderwijs). Ook zorgen we dat vrijwilligers en professionals die veel met kinderen en jonge inwoners werken (denk aan voetbaltrainers, overblijfouders, leidsters in de kinderopvang, leerkrachten) deze Opvoedwijzer kennen, zodat zij ouders goed kunnen verwijzen. Communicatie-aspecten van de diverse doe-agenda's pakken we in samenhang op.	Deels bestaand, deels nieuw	Gebiedsteam. We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners. De aanbieders die zich i.i.g. al hebben opgegeven zijn: Scala en Eduzon.	Extern bureau (communicatie)	Nee	Zie opmerking bij inspanning 1.	Deels lopend, opvoedwijzer actueel houden vanaf 2021

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
19. Naschoolse activiteiten	De coördinatie van de Brede School en naschoolse activiteiten stimuleert dat kinderen (in de basisschoolleeftijd) gaan sporten, muziekles volgen en in aanraking komen met creatieve werkvormen (knutselen, koken), zodat jonge inwoners een zinvolle vrijetijdsbesteding hebben. Dit is belangrijk voor een goede ontwikkeling.	Bestaand	Scholen, Scala	Scala	N.v.t..	Ca € 72.955, - uit budget onderwijs	Lopend
20. Extra laagdrempelige naschoolse activiteiten in kwetsbare buurten.	Buurtsportcoaches, jongerenwerk, opbouwwerk, scholen, lokale verenigingen en clubs en organisatoren van (kinder)activiteiten werken samen aan een integraal aanbod van naschoolse activiteiten voor kinderen en jongeren tot 18 jaar. Dit doen we specifiek in kwetsbare buurten waar relatief veel gezinnen met een lage sociaal economische status wonen en waar we zien dat een relatief groot beroep op jeugdhulp wordt gedaan. We bouwen voort op de ervaringen met het integraal kindcentrum en de brede school. Doel is zoveel mogelijk kinderen en jongeren mee te laten doen waardoor hun ontwikkeling wordt verbreed en eventuele problemen sneller gesignaleerd en opgepakt worden.	Deels bestaand, deels nieuw	Gemeente. We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners. De aanbieders die zich i.i.g. al hebben opgegeven zijn: Scala en Voor Dag en Dou	Scala	N.v.t.	Bestaande middelen voor 2021 Jongerenwerk € 715.000, - post 6431, opbouwwerk € 18.000, -, Buurtsport-coaches € 215.000, - bestaande budgetten scala raamovereenkomst	Deels lopend, deels aanscherpen in 2021

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
21. Buurtsport, jongeren werkers, jongerencentra en Young Leaders	Buurtsportcoaches kijken hoe het gesteld is met de motorische ontwikkeling van alle basisschoolkinderen in onze gemeente. In kleine groepen wordt gewerkt aan de verbetering. Ook beoordelen zij of verwijzing naar fysiotherapie noodzakelijk is. Als extra programma bieden zij ook Motorische Remedial Teaching aan. Dit is een programma voor de zwaardere problematiek. Jongerenwerk richt zich op de persoonlijke en maatschappelijke vorming van jonge inwoners; de preventie van psychosociale- en andere problemen en de aanpak van jeugdoverlast. Jongerenwerk is primair een basisvoorziening voor kwetsbare jongeren van 12-17 jaar in een risicovolle omgeving. Het project Young Leaders in de buurt levert de samenleving in de eerste plaats 160 buurtjongeren (in de leeftijd van 12 tot 18 jaar) op die als Young Leader stevig hebben geïnvesteerd in hun eigen persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling. Zij leveren als positieve rolmodellen een actieve bijdrage aan hun omgeving. Met het project investeren we in hun integratie in de samenleving, wat zowel ten goede komt aan hun eigen toekomstperspectief als dat van de maatschappij in zijn geheel.	Bestaand	Scala	Scala	N.v.t.	Bestaande middelen voor 2021 Jongerenwerk € 715.000, - post 6431, Buurtsport-coaches € 215.000, - Scala raamovereenkomst	Lopend
22. Ouder Kind activiteiten	Met de ouder-kind groepen bij Scala wordt het sociale netwerk van ouders (die kinderen hebben in de leeftijd van 1 tot en met 6 jaar) vergroot, er ontstaan waardevolle vriendschappen tussen ouders die elkaar ontmoeten. De bijeenkomsten zijn een aanvulling op de stapprogramma's die individueel worden aangeboden aan ouders en jonge inwoners. Er worden thema's over opvoeding behandeld.	Bestaand	Scala	Scala	N.v.t.	Zit in raamovereenkomst Scala	Lopend

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
23. Homestart (opvoedondersteuning)	Home Start is een evidence-based programma van Humanitas waarbij vrijwilligers gezinnen met minimaal één kind in de leeftijd van -28 weken tot 14 jaar ondersteunen tijdens een moeilijke periode. De eigen kracht van de ouders en hun zelf-oplossend vermogen worden vergroot; het eigen netwerk in kaart gebracht. De ondersteuning is wekelijks een dagdeel (4 uur) en duurt 4 tot 18 maanden. Home-Start is een vorm van laagdrempelige opvoedondersteuning.	Bestaand	Homestart	Humanitas	N.v.t.	Bestaande middelen € 21.603,- post 64321 algemene voorzieningen jeugd	Lopend
24. Opvoed-ondersteuning door Triple P bijeenkomsten	Triple P is een evidence based programma gericht op positief opvoeden. Doormiddel van korte adviesgesprekken worden ouders (met kinderen in de leeftijd van 1 tot en met 7 jaar) ondersteund bij opvoedvragen/opvoedproblemen. De begeleiding in workshop vorm, wordt gegeven door een professional die ook geschoold is in de Stap-programma's. Door de opdrachten die ouders meekrijgen van Triple P gaan ouders meer met elkaar in gesprek over de opvoeding en dit versterkt de relatie en komt ten goede aan de opvoedvaardigheden. Triple P is een laagdrempelig, integraal programma met als doel emotionele en gedragsproblemen bij kinderen te voorkomen door het aanleren van opvoedvaardigheden. Triple P leert ouders beter omgaan met moeilijk gedrag van kinderen.	Bestaand	Scala	Scala	N.v.t.	Zit in raamovereenkomst Scala	lopend
25. Dag jonge mantelzorgers	Uit onderzoek blijkt dat mantelzorgers vaak worden overvraagd. De bedoeling is om dit te voorkomen en met de jonge mantelzorgers in gesprek te gaan en aan de hand van de uitkomsten ondersteuning te bieden.	Bestaand	gemeente	Gemeente	Ja	Budget mantelzorg-ondersteuning	Lopend, in 2022 weer nieuwe dag van de jonge mantelzorgers

Maatschappelijk effect	**Kwetsbare jonge inwoners en ouders voelen zich ondersteund bij opvoeden en opgroeien**
Doel	**Doel 4 Er is speciale aandacht voor de ontwikkeling van kinderen van -9 maanden tot 7 jaar in kwetsbare gezinnen.**
Draagt bij aan indicatoren	**Jonge inwoners en ouders in kwetsbare situaties worden gezien en ondersteund (regisseren)** **Jonge inwoners met psychosociale of andere problemen en hun ouders weten de weg en voelen zich ondersteund**

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
26. Samenwerking hulpverleners in situatie van zwangerschap en kraamtijd.	Wanneer in een (kwetsbaar) gezin opnieuw een kind op komst is en geboren wordt, is de reeds aanwezige hulpverlening soms een tijdje uit beeld omdat er Kraamzorg komt. Dit is ongewenst. Het is van grote waarde als hulpverleners die al in het gezin waren, ook tijdens de zwangerschap en tijdens de kraamperiode betrokken blijven bij het gezin en actief samenwerking zoeken met de Jeugd Gezondheids Zorg en de Kraamzorg. In de kraamperiode is de kraamverzorgster elke dag aanwezig in het gezin. Hij / zij signaleert veel, eventuele problematiek wordt zichtbaar en ook de kwetsbaarheid van het gezin. Juist in deze periode is het belangrijk dat deze signalen gedeeld worden met hulpverleners. Andersom geldt ook: als er nog geen hulp is in een gezin, maar een kraamverzorgster signaleert problemen, dan is het van belang dat zij samenwerking zoeken met hulpverlening. Zij moeten dus weten waar ze terecht kunnen en kraamverzorgers en hulpverleners moeten elkaar kennen. Misschien zijn ook warme overdrachtsgesprekken tussen Kraamzorg en de JGZ een goed plan.	Nieuw	We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners.	N.t.b.	N.v.t.	Binnen bestaand budget JGZ 42400	2021

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
27. Versterking vader(rol) in kwetsbare gezinnen.	Op dit moment is het beeld dat vaders (regelmatig) te weinig betrokken zijn bij de zwangerschap, maar ook zeker in de kraamzorg. Het is voor de hechting van groot belang voor het jonge kind dat naast de moeder ook de vader zijn rol pakt. Dit zal ook positief werken voor de beleving van de moeder in haar moederschap en haar rol in het gezin. De bestaande prenatale voorlichting van de GGD speelt hier op in. Dit kan uitgebouwd worden door samenwerking met de Kraamzorg en verloskundigen.	Deels bestaand, deels nieuw	We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners. De aanbieders die zich i.i.g. al hebben opgegeven zijn: Scala.	JGZ	N.v.t.	Binnen bestaand budget JGZ 42400	2021
28. Programma Kansrijke start (eerste 1000 dagen).	Vanaf 2014 bouwt Ooststellingwerf aan de lokale coalitie van Jeugdgezondheidszorg, Kraamzorg, Verloskundigen, Gebiedsteam en Gemeente. In het programma Kansrijke Start zijn wij dan ook een eerste tranche gemeente en lopen we met de goedlopende coalitie voorop in Friesland. Met Pharos richten we momenteel de kwantitatieve en kwalitatieve monitoring Kansrijke Start in. Vanuit de coalitie zetten we in op Vroegsignalering, Voorzorg (preventie met een indicatie vanuit Jeugdgezondheidszorg (JGZ)), BabyThuisZorg en de cursus Prenatale Voorlichting. Met elkaar bieden we kinderen in Ooststellingwerf een Kansrijke Start van de eerste 1000 dagen van hun leven. Naast de programma's binnen Kansrijke Start biedt de gemeente Ooststellingwerf ook Stevig Ouderschap aan. Dit is extra ondersteuning aan jonge gezinnen waar de omstandigheden zwaarder zijn dan gemiddeld.	Bestaand	Jeugdgezondheidszorg, Kraamzorg, Verloskundigen, Gebiedsteam en Gemeente	JGZ	Ja	Bestaande budgetten Jeugd gezondheids-zorg, Isis kraamzorg budget	Lopend

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
29. Integrale vroeghulp kinderen 0-7 jaar.	Integrale Vroeghulp is voor alle ouders met kinderen van 0-7 jaar die zich zorgen maken of vragen hebben over de ontwikkeling van hun kind. Dat kunnen vragen of zorgen zijn over de motorische of verstandelijke ontwikkeling van je kind, maar ook bijvoorbeeld over gedrag. Integrale Vroeghulp heeft als doel het vroegtijdig onderkennen van ontwikkelingsproblematiek en/of gedragsproblematiek bij kinderen van 0 tot 7 jaar en in een zo vroeg mogelijk stadium hulp inzetten voor kind en ouders of verzorgers. Een speciaal daarvoor opgeleide gebiedsteammedewerker vervult deze rol. De Consulent Onderwijs Jonge Kind speelt in het hele proces rond integrale vroeghulp een belangrijke rol. VoorZorg richt zich op alleenstaande jonge vrouwen (tot 25 jaar) die zwanger zijn van hun eerste kind en te maken hebben met een opeenstapeling van problemen.	Bestaand	Verschillende eerstelijnsgenera listen, tweedelijnsspeci alisten, het gebiedsteam en het gezin samen	Diverse partijen	Ja	Uit bestaande budgetten jeugdhulp	Loopt

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
30. Voor- en Vroegschoolse Educatie.	Veel kinderen maken door een ongunstige thuissituatie minder kans op een succesvolle schoolloopbaan. Ze hebben als ze twee jaar zijn vaak al een achterstand in hun ontwikkeling. Niet alle ouders zijn in staat om hun kind goed te ondersteunen en stimuleren in hun ontwikkeling. Zonder extra steun beginnen hun kinderen dan ook met een aanzienlijke achterstand aan het formele onderwijs (groep 3). Een achterstand die ze dan meestal niet meer inlopen en waar ze hun hele leven nadeel van ondervinden. Voor- en vroegschoolse educatie (vve) beoogt onderwijsachterstand van deze kinderen te voorkomen of te verminderen zodat ze meer kans hebben in het onderwijs. VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie) is gericht op met name taalachterstanden, sociale-emotionele ontwikkeling en motorische ontwikkelingen. Daarnaast hebben de Stapprogramma's aantoonbaar positieve effecten op de ontwikkeling van de kinderen te hebben en de interactievaardigheden van hun ouders te stimuleren .Pedagogisch medewerkers in de peuterspeelzaal begeleiden, ondersteunen en stimuleren de kinderen in hun ontwikkeling. JGZ beoordeelt hoe het staat met de taalontwikkeling (indicatiestelling VVE). Ooststellingwerf voegt daar VLOT aan toe. Kinderen spreken niet goed omdat zij niet voldoende gesproken taal in de thuissituatie horen. Met het VLOT-programma willen we ze naar de VVE-programma’s leiden. VLOT is een manier van vroegsignaleren van kinderen voordat ze 2,5 jaar zijn. De Consulent Onderwijs Jonge Kind (COJK) volgt het kind en geeft beredeneerd advies voor de plaatsing in een passende onderwijsplek.	Bestaand	Scala	Scala	Ja	Bestaande middelen € 240.000 uit onderwijs middelen, Stap-programma’s € 20.000, -, Inzet JGZ	Lopend

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
31. Verbetering signalering via Verwijsindex.	De Verwijsindex is een prachtig instrument om signalen rondom kinderen, jonge inwoners en gezinnen af te geven in de leeftijd van 0- 23 jaar. Er zijn tal van instanties en personen die hiervan gebruik kunnen maken. De bedoeling van de Verwijsindex is het in kaart krijgen wie allemaal betrokken zijn bij een kind, jeugdige en gezin, met andere woorden: de blinde vlek voorkomen! We zorgen er met alle relevante partijen voor dat een ieder deze Verwijsindex intensiever gaat gebruiken.	Bestaand	We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners. De aanbieders die zich i.i.g. al hebben opgegeven zijn: Scala	Gemeente	Ja	Bestaande middelen € 5.000, - uit post 64321 algemene voorzieningen jeugd	Loopt

Maatschappelijk effect	**Kwetsbare jonge inwoners en ouders voelen zich ondersteund bij opvoeden en opgroeien**
Doel	**Doel 5 Iedereen hoort erbij en mag zichzelf zijn.**
Indicatoren	**Jonge inwoners ervaren dat scholen en gemeenschappelijke organisaties die werken met jongeren aandacht hebben voor LHBTIQ+ (Stimuleren)**

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
32. Aandacht voor LHBTI.	We dagen scholen, verenigingen en clubs, kerken, bibliotheek, supermarkten en andere winkels uit om aan te sluiten bij internationale en landelijk momenten waarbij we extra aandacht vragen voor het " jezelf mogen zijn" in relatie tot LHBTI. Samen kijken we ook naar mogelijkheden om hier structureel aandacht voor te hebben.	Deels bestaand, deels nieuw	Gemeente. We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners. De aanbieders die zich i.i.g. al hebben opgegeven zijn: Scala	Gemeente	N.v.t.	Geen extra benodigde middelen	2020/2021
33. Ideeën jongeren zelf.	We vragen in 2021 aan jongeren zelf welke ideeën zij hebben onder jongeren (denk aan jongeren in verenigingen en clubs, op scholen) meer begrip en openheid te creëren rondom LHBTI. e De gemeente stelt een scrummaster beschikbaar om jongeren te faciliteren om in een relatief kort traject van ideeën naar concrete plannen te komen die zij zelf (mede) uitvoeren. Voor de bekostiging van activiteiten moeten de jongeren zelf sponsoren zoeken. Organisaties en instellingen die veel met jongeren werken kunnen de oproep mede ondertekenen en helpen om de oproep bekend te maken bij zoveel mogelijk jongeren.	Nieuw	Gemeente. We pakken dit gezamenlijk op met ketenpartners. De aanbieders die zich i.i.g. al hebben opgegeven zijn: Scala.	Gemeente	N.v.t.	Geen extra benodigde middelen	2021

Welke inspanningen?	Toelichting	Nieuw of bestaand?	Wie zijn de uitvoerende partijen?	Wie is de trekker?	Reguliere formatie GBT?	Benodigd budget (incidenteel / structureel)	Planning
34. Jongeren betrekken bij beleid	We betrekken jongeren bij gemeentelijk beleid. Dit doen we op verschillende manieren. Door met jongeren over belangrijke onderwerpen in gesprek te gaan kunnen we rekening houden met hun mening en ideeën en dragen zij er aan bij dat het gemeentelijke beleid daar waar relevant beter is afgestemd op de behoeften en mogelijkheden van jongeren.	Bestaand	Gemeente i.s.m. scholen	Gemeente	N.v.t.	Bestaande budget gezondheid	Lopend

DOE-AGENDA
2021-2024

0
1
2
3
4
5

KWETSBARE JONGE INWONERS EN OUDERS VOELEN ZICH ONDERSTEUND BIJ OPGROEIEN EN OPVOEDEN.

(ONDERDEEL VAN DE OPGAVE GOED OPGROEIEN)

DENK MEE! PRAAT MEE! DOE MEE!

SAMENLEVEN?

*) -9 MAAND TOT 23 JAAR

BIJLAGE 2
PROCES
HOE KWAMEN WE TOT DEZE DOE-AGENDA EN OVERZICHT STAKEHOLDERS

In aanloop tot de Visie op Samenleven was al veel informatie verzameld. Denk aan informatie uit dorps- en wijk gesprekken, signalen vanuit het gebiedsteam, de Hackatons die over verschillende onderwerpen gingen (denk aan eenzaamheid) en de Burgerpeiling van eind 2018. We organiseerden gesprekken met professionals en ouders over complexe scheidingen.

Deze informatie hebben we aangevuld met input die we haalden uit Quest en chats met jongeren over (eenzaamheid en depressie, kindertelefoon, alcohol en drugs, hulp vragen en vinden bij problemen, jezelf mogen zijn, gepest worden, huiselijk geweld, dorpsgesprekken, gezondheid en leefstijl, laagdrempelige activiteiten, scheiding), interviews met jonge inwoners en ouders, een gesprek met ervaringsdeskundige jongeren op het terrein van kindermishandeling, de opmerkingen van de gemeenteraad op de visie op samenleven, het cliënt ervaringsonderzoek jeugdhulp en nieuwe feiten en cijfers over opvoeden en opgroeien.

<u>Stap 1. Identificeren en informeren betrokkenen</u>
Eerst keken we welke betrokkenen relevant zijn. Een overzicht staat op de volgende pagina.

<u>Stap 2. Analyse: wat is er aan de hand, wat kunnen we beïnvloeden en welke doelen kiezen we?</u>
Daarna organiseerden we met deze betrokkenen een bijeenkomst in september 2020. Hierin stonden de volgende vragen centraal:

- Waarom behalen we het effect nog niet?
- Wat kunnen we beïnvloeden?
- Waar is inzet het meest nodig?

Op basis hiervan stelden we gezamenlijk doelen vast en prioriteerden deze.

Stap 3. Samen met de betrokkenen ideeën verzamelen over inspanningen
De volgende stap was samen met betrokkenen ideeën verzamelen over wat we concreet kunnen doen om de gezamenlijke doelen dichterbij te brengen. Dit deden we ook in een bijeenkomst, die in oktober 2020 plaatsvond. Per doel stelden we de volgende vragen:

- Wat doen we (alle betrokkenen, inclusief gemeente) al, dat goed werkt en dat we willen behouden of versterken?
- Wat is extra nodig om het maatschappelijk effect dichterbij te brengen?
- Wie kan en wil welke rol pakken bij het uitwerken en uitvoeren van de ideeën?

Stap 4. Laatste check bij de betrokkenen
Het resultaat (concept-doe-agenda) legden we nogmaals voor aan alle betrokkenen, zodat zij de doe-agenda als volledig 'pakket' nogmaals konden bekijken, feedback konden geven en de kans kregen aan te geven of zij zich actief aan de doe-agenda wilden verbinden door een rol te spelen in de uitvoering. Door de Corona-maatregelen kon dit niet in een fysieke bijeenkomst. Daarom deden we dit via een enquête waarin alle betrokkenen (ook de mensen die niet aanwezig waren bij bijeenkomsten) hun mening konden geven over de inspanningen en konden aangeven of zij voor zichzelf een actieve rol zien bij de uitwerking en uitvoering ervan. De resultaten van deze enquête waren eind oktober 2020 beschikbaar. Het eindresultaat (de gehele doe-agenda) is eind december 2020 nogmaals voorgelegd aan alle betrokkenen zodat zij hun reactie konden geven op het geheel. Diverse organisaties maakten hiervan gebruik en deze reacties zijn zo goed mogelijk verwerkt.

Stap 5. Adviesraad Sociaal Domein
Het tussenproduct (de concept-doe-agenda) legden we voor aan de Adviesraad Sociaal Domein. Die bracht daar op 11 januari 2021 advies over uit. Dit leidde tot wijzigingen in de doe-agenda.

Stap 6. Vaststelling doe-agenda door de gemeenteraad
We leggen de doe-agenda ter vaststelling voor aan de gemeenteraad op 2 maart 2021.

Hoe verder na vaststelling van de doe-agenda door de gemeenteraad

Na vaststelling van de doe-agenda door de Raad volgend nog twee stappen voordat de uitvoering van start gaat.

Stap 7. (Subsidie)afspraken voor 2021 met instellingen die bijdragen leveren aan de doe-agenda
We maken -daar waar nodig- subsidie-afspraken voor 2021 met instellingen die bijdragen leveren aan de doe-agenda.

Stap 8. Monitoring inrichten (tegelijk met stap 7).
In de doe-agenda geven we per doel aan hoe we gaan monitoren of we op de goede weg zijn. We rapporteren hierover in de P&C cyclus. We werken steeds via de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act). De doe-agenda is dus geen statisch geheel. Als we zien dat een doel niet dichterbij komt, analyseren we hoe dat komt. Uiteraard kan dit verschillende oorzaken hebben (externe ontwikkelingen bijvoorbeeld). En als we zien dat een inspanning niet goed uit de verf komt of niet effectief (genoeg) is, gaan we opnieuw kijken welke inspanningen nodig zijn om het doel wél dichterbij te brengen. Het is dus een cyclisch proces.

Daarnaast gaan we elke inspanning ook afzonderlijk monitoren. Waar zien we aan of de betreffende inspanning werkt (outcome)? Bereiken we de beoogde inwoners met de inspanning? Wat kan beter? Op inspanningsniveau maken we hierover outcome-afspraken met de uitvoerende partijen. Deze leggen we vast in hun opdracht en/of in hun subsidiebeschikking. In deze doe-agenda zijn we zelf een belangrijke uitvoerende partij (gebiedsteam). Daarom richten we in ons gebiedsteam ook monitoring in rondom de inspanningen voor deze doe-agenda.

Overzicht van betrokkenen bij deze doe-agenda

De volgende organisaties zijn uitgenodigd om deel te nemen aan sessies en te reageren op de enquête. Een groot aantal hiervan heeft hier gehoor aan gegeven en heeft dus meegedacht over de doe-agenda.

- Ervaringsdeskundige jongeren (huiselijk geweld)
- Jongeren Stellingwerfcollege en Liudger
- Ouders
- Basisschool de Toekan
- Basisschool de Mandebrink
- GGD Fryslân regio Zuidoost
- Kinderopvangorganisatie Flexkids Appelscha
- Huisartsenpraktijk Gezondheidscentrum Oosterwolde
- Welzijnsorganisatie Stichting Scala
- Geleynse Mediation
- Stichting Eduzon
- Kinderopvangorganisatie Dag en Dou
- Zorg- en logeerboerderij De Geitenmeijerij
- Kraamzorg Het Groene Kruis
- Psychologenpraktijk Knibbe
- Hartewijze, praktijk voor Integratieve Kindertherapie
- Stichting Re-care
- Basisschool Buttinga
- Basisschool de Paadwizer
- Basisschool de Akker
- Middelbare school Het Stellingwerfcollege
- Basisschool Meester K.J. Dijkstra
- Inter-Psy regionaal
- Adrem Zorggroep B.V.
- Verloskundigenpraktijk De Vroedschap
- Gebiedsteam gemeente Ooststellingwerf
- Adviesraad Sociaal Domein
- Praktijk voor individuele coaching en therapie Amarins - Buitengewoon kids
- Marga Veenstra kinderpsychiater
- School voor speciaal onderwijs Duisterhoutschool
- School voor speciaal basisonderwijs de Kampingerhof
- Basisschool de Kring
- Basisschool de Laweij
- Middelbare school CSG Liudger
- Basisschool de Trede
- Basisschool de Riemsloot
- Basisschool de Tjongeling
- Basisschool de Boekhorst
- Basisschool de Stelling
- Basisschool de Twirrewyn

- Ondersteuningsteam primair onderwijs Zuidoost Friesland De Stipe
- Gastouderorganisatie Welkom Kind Friesland
- Kindercentrum Bellis
- Kinderopvangorganisatie De Kinderkei
- Humanitas
- Huisartspraktijk de Brinkhof

DOE-AGENDA
2021-2024

0 1 2 3 4 5

KWETSBARE JONGE INWONERS EN OUDERS VOELEN ZICH ONDERSTEUND BIJ OPGROEIEN EN OPVOEDEN.

(ONDERDEEL VAN DE OPGAVE GOED OPGROEIEN)

DENK MEE! PRAAT MEE! DOE MEE!

SAMENLEVEN?

*) -9 MAAND TOT 23 JAAR

BIJLAGE 3
ACHTERGRONDINFORMATIE
WAT KUNNEN WE BEÏNVLOEDEN?

Factor 1: Sociale binding

"Bij sociale binding gaat het om de emotionele band en het commitment wat een jeugdige heeft met sociale relaties in het gezin, zijn vriendengroep, school en wijk. De basis hiervoor wordt gelegd in de relaties en interacties die een kind heeft met zijn opvoeders. De binding/hechting die op jonge leeftijd met ouders en andere verzorgers ontstaat, vormt de basis voor banden die later vorm krijgen met vrienden, school en gemeenschap. Voor een gezonde ontwikkeling van jonge inwoners is het nodig dat jonge inwoners opgroeien in een omgeving waarin duidelijke normen en waarden voor positief gedrag uitgedragen en nageleefd worden".

Opvoedvaardigheden versterken van ouders en inzet van scholen, kinderopvang en andere belangrijke partners die de hechting bevorderen, sociale relaties en duidelijke normen en waarden stimuleren dragen hieraan bij. Ook de programma's gericht op het bevorderen van het bovenstaande dragen in belangrijke mate bij.

(Bron: Brophy & Good, 1986; Dolan, Kellam & Brown, 1989, Hawkins, Catalano & Miller, 1992 In: Catalano e.a. 2004).

Factor 2: Kansen voor betrokkenheid en erkenning en waardering

Jonge inwoners moeten kansen krijgen om een concrete, betekenisvolle en gewaardeerde bijdrage te leveren aan verbanden waarvan zij deel uitmaken (familie, school, gemeenschap). Om interpersoonlijke vaardigheden te kunnen ontwikkelen, moeten kansen voor interactie en participatie beschikbaar zijn.

Om hun sociaal gedrag te versterken is van groot belang dat jonge inwoners erkenning en waardering krijgen voor positief gedrag. Positieve bekrachtiging bepaalt de motivatie van de jonge inwoners om het gedrag in de toekomst te herhalen. Sociale bekrachtigers zijn essentieel voor het ontwikkelen van positief gedrag en kunnen afkomstig zijn uit het gezin, de school, de vriendengroep en de gemeenschap waartoe de jonge inwoners behoren.

Ouders, gemeentelijke programma's, scholen, kinderopvang en inzet van andere belangrijke partners kunnen bijdragen aan kansen voor betrokkenheid en erkenning en waardering voor jonge inwoners.

(Bron: Ackers e.a. 1979; Bandura 1973 In: Catalano e.a., 2004, Howell e.a., 1995; Hawkins, Catalano & Miller, 1992; Hawkins e.a., 1987, Patterson, Chamberlain & Reid, 1982 In: Catalano e.a. 2004).

Factor 3: Steun van belangrijke volwassenen in de omgeving voor jonge inwoners en de ouders

Steun van andere volwassenen (dan de ouders)

Steun kan een belangrijke bijdrage leveren aan het welbevinden van jonge inwoners. Het gaat om volwassenen die direct (bijvoorbeeld door emotionele steun te bieden en rolmodel te zijn) of indirect (door ouders te helpen hun ouderlijke taken te vervullen) een bijdrage leveren aan het welbevinden van de jonge inwoners. Jonge inwoners met ondersteunende netwerken zijn veerkrachtiger, zijn beter bestand tegen stresserende omstandigheden en hebben meer kans op te groeien tot gezonde volwassenen. De beschermende werking van sociale netwerken is vooral aangetoond bij jonge inwoners die zich in een situatie met vele risicofactoren voor een problematische opvoeding bevinden.

Steun aan ouders

Er worden vier functies van sociale steun onderscheiden die geboden kan worden aan ouders:

- Emotionele steun bieden bij vragen, twijfels en problemen
- Praktische steun (bijvoorbeeld voor oppas of hulp in de huishouding)
- Informatieve ondersteuning waarbij advies, informatie of feedback gegeven word waardoor de kennis en vaardigheden van ouders kunnen toenemen
- Normatieve ondersteuning door het stellen van gedragsnormen en modellen van gewenst gedrag (ook voor opvoedvaardigheden)

De buurt, de wijk, de gemeente en alle andere belangrijke partners kunnen een belangrijke rol spelen in de bovenstaande rollen. Het stimuleren van deze rollen met programma's en inzet van belangrijke partners draagt bij aan vergroting van de steun aan jonge inwoners en hun gezin.

(Bron: Houkes & Kok, 2009 In: Bartelink, 2012,Werner 1989 In: Groenendaal & van Yperen, 1994; Werner, 1993 In: Kesselring e.a. 2012;Benson e.a., 1998)

Factor 4: Competenties, motivatie en een positieve identiteit

Het gaat hier om het zo jong mogelijk bevorderen van sociale, emotionele en gedragsmatige competenties en cognitieve vaardigheden. In het gezin en natuurlijk daarbuiten. De kinderopvang, de school en alle inzet rondom educatie, leren, onderwijsonderwijs en onderwijs achterstanden spelen hierbij een belangrijke rol in.

Motivatie voor het leren van deze competenties wordt beïnvloed door onder meer ouderlijke attitudes, ouderbetrokkenheid en aanmoediging. Daarnaast zijn normen en waarden uitgedragen door de gemeenschap en de vriendengroep van groot belang.

Een positieve identiteit ontwikkelen gaat om hoe jongeren zichzelf zien in relatie tot de toekomst, eigenwaarde en gevoel van persoonlijke effectiviteit. Geloof in persoonlijke effectiviteit fungeert als een determinant voor motivatie, affect en gedrag.

Programma's en inzet op het bevorderen van competenties, een kansrijke start, weerbaarheid en zelfacceptatie spelen hierbij een grote rol.

(Bron: Benson, e.a., 1998, Locke e.a. 1984 In: Catalano e.a. 2004).

Factor 5: Constructieve tijdsbesteding

Hierbij gaat het om kansen die geboden worden vanuit het gezin en de gemeenschap om in hun vrije tijd deel te kunnen nemen aan bijvoorbeeld creatieve activiteiten (muziek, theater) en jeugdprogramma’s (zoals sport, clubs of verenigingen). Ook de programma's die de gemeente en belangrijke partners aanbieden op het vlak van activiteiten voor de jeugd, het jongerenwerk, naschoolse activiteiten en de buurtsportcoaches dragen bij aan een constructieve tijdsbesteding. Idealiter gaat het om activiteiten die jongeren in contact brengen met volwassenen die hen aanmoedigen en ondersteunen bij het ontwikkelen van hun talenten en vaardigheden.

(Bron: Benson e.a. 1998)

Factor 6: Inzet op voorkomen van (psychosociale) problematiek en aanpak van deze problematiek

Signaleren van problematieken en inzetten van hulp
Vroeg signalering van problemen bij jonge inwoners is belangrijk om deze problemen aan te kunnen pakken en om ergere problemen te voorkomen.

Ouders, leerkrachten, een buurman of buurvrouw. Iedereen maakt zich wel eens zorgen over een kind of jongere in de omgeving. Mensen weten vaak niet wat ze met deze signalen moeten doen of twijfelen of zij zich met de situatie moeten bemoeien. Hier liggen mooie kansen om problemen in een vroeg stadium bespreekbaar te maken en erger te voorkomen.

Als er vanuit professionals wordt gesignaleerd, is het wenselijk dat de professional snel in gesprek gaat met de jeugdige en zijn/haar systeem) waarvan we zorgelijke signalen ontvangen, om te kijken naar welke hulp nodig is. Een snelle en adequate actie is vereist van de professional. Vervolgens is het belangrijk dat ouders en jonge inwoners hun weg vinden naar de hulpverlening.

Inzet van gebiedsteam, jeugdhulpverlening, preventieprogramma's of maatregelen gericht op signalering, dragen bij aan het voorkomen en aanpakken van (psychosociale) problematiek en bijvoorbeeld middelengebruik.

Werken aan het terugdringen van geweld

Het is belangrijk geweld eerder en beter in beeld te hebben van geweld en om te werken naar duurzaamheid herstel van veiligheid in de gezinnen. Ook is speciale aandacht voor specifieke doelgroepen nodig zoals bijvoorbeeld problematiek op het gebied van sexting en grooming, personen met een beperking en jonge inwoners in kwetsbare opvoedsituaties. In de samenwerking met andere partijen moeten we de vicieuze cirkel van geweld te doorbreken en het aantal slachtoffers verminderen.

Scheiding

Werken aan het versterken van gezinnen en ouderrelatieproblemen, draagt bij aan preventie op het gebied van complexe scheidingen. Als er wel een scheiding komt, hebben jonge inwoners tijdens en na de scheiding veel aandacht, steun en uitleg nodig. Er liggen kansen om vroegtijdig hulp te bieden waardoor scheidingen niet uitlopen op complexe scheidingen met alle gevolgen van dien.

LHBTIQ+
Het helpt dat er meer aandacht komt voor diversiteit ook op scholen. Ook helpt het dat er steeds meer bekende Nederlands open zijn over hun geaardheid en genderidentiteit.

DOE-AGENDA
2021-2024

0 1 2 3 4 5

KWETSBARE JONGE INWONERS EN OUDERS VOELEN ZICH ONDERSTEUND BIJ OPGROEIEN EN OPVOEDEN.

(ONDERDEEL VAN DE OPGAVE GOED OPGROEIEN)

DENK MEE! PRAAT MEE! DOE MEE!

SAMENLEVEN?

*) -9 MAAND TOT 23 JAAR

BIJLAGE 4

HET MONITOREN VAN HET EFFECT

'JEUGDIGEN EN HUN OUDERS VOELEN ZICH ONDERSTEUND BIJ OPVOEDEN EN OPGROEIEN'

Doel 1: Professionals signaleren (dreigende) problemen preventief en we zijn zichtbaar aanwezig op plaatsen waar ouders en jonge inwoners zijn	
Monitoren aan de hand van:	*0-meting (indien aanwezig)*
Het aantal ouders dat aanklopt bij het gebiedsteam met een vraag over hun kind(eren), het aantal jongeren dat gebruik maakt van jeugdzorg (zowel lichte vormen als zwaardere vormen).	Zie monitor sociaal domein. NB mogelijk zien we in eerste instantie een toename van het aantal doordat we hulpvragen beter en eerder signaleren. Op dit moment kunnen we nog niet het aantal ouders dat aanklopt bij het gebiedsteam in beeld brengen. We onderzoeken hoe we dit wel in beeld kunnen brengen.
Aard en de hoeveelheid inspanningen en ondersteuningstrajecten die gebiedsteammedewerkers zelf uitvoeren en indicatie van de ondersteuningstrajecten die hiermee zijn voorkomen.	Zie evaluatie pilot gebiedsteam, praktijkondersteuner bij huisarts en bij het gebiedsteam zelf. Op dit moment kunnen we nog niet de gegevens over de ondersteuningstrajecten die gebiedsteammedewerkers zelf uitvoeren in beeld brengen. We onderzoeken hoe we dit wel in beeld kunnen brengen.
De moeite die het ouders gekost heeft om hulp te vinden en aan te vragen. We nemen deze vraag mee in het cliëntervaringsonderzoek.	Cliëntervaringsonderzoek 2021.
Burgerpeiling: Aantal mensen dat aangeeft dat relatieproblemen en/of huiselijk geweld hun leven beïnvloedt.	Burgerpeiling 2020.
Cijfers Veilig Thuis We monitoren dit jaarlijks.	Cijfers Veilig Thuis 2020

Doel 2: We sluiten aan bij kwetsbare gezinnen en hun omgeving en zijn vindbaar voor hen.		
Monitoren aan de hand van:	*0-meting (indien aanwezig)*	
Klanttevredenheid van ouders die aanklopten bij het gebiedsteam i.v.m. een vraag over hun kind (cliëntervaringsonderzoek).	Cliëntervaringsonderzoek Jeugdwet 2019, 23 juli 2020 Conclusie 2019: 80% wist waar ze terecht konden voor hulp	
Burgerpeiling: Aantal ouders dat aangeeft dat ze weten waar ze terecht kunnen als zij problemen tegen komen in hun leven. We monitoren dit twee jaarlijks.	Burgerpeiling 2020.	
Doel 3: We bieden een integraal en laagdrempelig aanbod van opvoedingsondersteuning en laagdrempelige activiteiten voor kinderen en jongeren in kwetsbare buurten.		
Monitoren aan de hand van:	*0-meting (indien aanwezig)*	
Op plekken waar opvoedondersteuning wordt geboden houden we een kleinschalig kwalitatief onderzoek waarin we vragen of inwoners het laagdrempelig ervaren en of het hen helpt.	Er is geen 0-meting aangezien het kwalitatieve informatie betreft.	
Cijfers Scala over bereik en deelname van jonge inwoners aan buitenschoolse activiteiten, buurtsport en jongerenwerk.	Cijfers Scala deelname activiteiten 2020.	
	Aantal inwoners dat op de website informatie zoekt over opvoedingsondersteuning.	0-meting kan starten zodra deze informatie op de website staat en de campagne rond de Opvoedwijzer gestart is.
Doel 4: Er is speciale aandacht voor de ontwikkeling van kinderen van -9 maanden tot 7 jaar in kwetsbare gezinnen.		
Monitoren aan de hand van:	*0-meting (indien aanwezig)*	
We monitoren de cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling van jonge inwoners (op basis van het uitvoeringsprogramma VVE, beleidskader spelenderwijs)	Monitoring uitvoeringsprogramma ontwikkelen we in 2021.	
	Kwalitatieve informatie van professionals over de samenwerking en het (sneller) doorverwijzen naar elkaar. Niet naast elkaar, maar met elkaar werken. Dit monitoren we doorlopend bij de uitvoering van de doe-agenda.	Er is geen 0-meting aangezien het kwalitatieve informatie betreft.
Doel 5: Iedereen hoort erbij en mag zichzelf zijn		
Monitoren aan de hand van:	*0-meting (indien aanwezig)*	
Jeugdmonitor GGD: We monitoren dit vier jaarlijks.	Jeugdmonitor 2019 GGD	
Kwalitatief onderzoek in vorm van een Quest met jonge inwoners en interviews met jonge inwoners	Er is geen 0-meting aangezien het kwalitatieve informatie betreft.	